

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

*«Актуальні проблеми сучасної
транслятології, лінгвокраїнознавства та
теорії міжкультурної комунікації»*

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет–конференції з міжнародною участю
(29 березня 2018 р.)

Вінниця 2018

УДК 81'1

ББК 81

А 43

Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. – Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2018. – 166 с.

У збірнику матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації» розглянуто низку питань, що стосуються загальної теорії перекладознавства, практики технічного та художнього перекладу, складників перекладацької компетентності, інновацій в підготовці перекладачів, а також перспектив розвитку дискурсознавства, комунікативної лінгвістики та міжкультурної комунікації на теренах лінгвогерманістики та лінгвославістики.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н.Л.**, д. філос. н., професор.

Відповідальний секретар – **Мартінова Л.Б.**, д. е.н., доцент.

Члени редакційної колегії:

Іваницька Н.Б., д. філол. н., професор; **Нечипоренко В.О.**, к. філол. н., доцент; **Гладь С.В.**, к. філол. н., доцент; **Чугу С.Д.** к. філол. н., доцент.

Друкується за ухвалою Вченої Ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

2. Костина А. В. Основы рекламы: навч. посібник / А. В. Костина, Е. Ф. Макаревич, И. О. Карпухин. М. : КНОРУС, 2006. 352 с.

3. Львовская З. Д. Теоретические проблемы перевода. М.: Наука, 1996. 144 с.

УДК 81'1 : 81'22 : 81'374 +008

Колесник О. С., д. філол. н., професор

Київський університет імені Бориса Грінченка

МІФОЛОГІЧНИЙ ДИСКУРС І МІФОЛОГІЧНИЙ ПРОСТІР

З ПОЗИЦІЙ М-ЛОГІКИ

При дослідженні феноменів різної етіології, що співвідносяться з різноманітними формами організації матерії, явищами квантового виміру або світів з варіативним ступенем реальності ми звертаємось до аналізу та інтерпретації їхніх вербальних репрезентацій. Зазначені світи демонструють просторову організацію, принаймні ті, що є доступними для емпіричного спостереження або осмислення з позицій М-логіки (нечіткої категоризації, природо-центризму, плюралістичності й відносності діалектичних інтерпретацій, квантової природи семіозису) [3], у "проектному" метамовному моделюванні з урахуванням універсальних закономірностей поступу відкритих (живих) систем у термінах причинно-системних відносин. У цьому контексті ми розглядаємо міфологічний простір (МП) як вербально-інформаційний континуум, що охоплює втілені мовними засобами концепти-міфологеми різних рівнів абстракції та узагальнення, об'єднані у міфологічні сценарії. МП виявляється контейнером інтерпретаційних аксіоматичних операторів, на основі котрих здійснюється інтерпретація вхідної інформації та моделюються альтернативні варіанти світу, картини світів тощо. Виникає питання, чому і на якій підставі міф і МП функціонують саме так. Відповідь, очевидно, пов'язана з принципово вербальною природою міфу, а також універсальними моделями взаємодії МП і дискурсивних просторів.

Оскільки мовна система (передовсім як звуковий код, первинна іпостась котрого, гіпотетично, становила засіб фрактального моделювання бажаних станів речей у світі, субститут ритуально-магічних практик як прямих енерго-інформаційних взаємодій) [2] матеріалізує та певною мірою опосередковує когнітивну діяльність людини, ми ведемо мову про ізоморфність мовно-мовленнєвих структур і вищої нервової діяльності (ВНД) людини. Йдеться, насамперед, про кореляцію вербалізованого знання і відносно усталених комбінацій синтезованих білків, динаміки проходження сигналу у нервовій тканині, дотичних до осмислення типових наборів явищ і понять. При цьому повторюваність електрохімічних реакцій у представників лінгвоспільнот протягом кількох поколінь сприяє закріпленню певних ознак людини (якщо не видових, то щонайменше когнітивно-поведінкових та аксіологічно-орієнтаційних) на генетичному рівні. Відповідно, рекурентна реалізація міфологічно орієнтованих дискурсивних практик (генерування й інтерпретація міфологічних текстів) розуміється як основа генетично усталених ірраціональних смислів як інхоативних інтерпретаційних структур, якими оперує людина (фундаментальною онтологічною ознакою людини є схильність вірити, а також прагнення раціоналізації дійсності або моделювання бажаних станів речей). З огляду на варіативну алгоритмічність когнітивних і нейрофізіологічних процесів, що забезпечують нежорстку ірраціонально-раціональну категоризацію світу людиною, а також подібність біологічних і мовних механізмів (явища синонімії та омонімії генів, "зчитування" та контекстуальної інтерпретації інформації генетичним апаратом людини, специфічна комбінаторика амінокислот як своєрідний "синтаксис" та ін.) ми ведемо мову про універсальність текстової структури як форми організації інформації. Дискурс і дискурсивні практики ми співвідносимо з плинним синтезом текстів (організованих за відносно усталеними правилами енерго-інформаційних конструктів), тобто, гнучких адаптивних програм, реалізованих у змінних контекстах. Обсяг залученої інформації, вектор інтерпретації, ступінь дотримання правил аранжування мовних та інформаційних квантів є

варіативними, що відповідає сутності "лінгвістичної змінної" $\mu(x)$ [1] (референція мовних знаків і категоризація позначуваних явищ є "нечіткими", обсяг понять є розмитим, концептуальні й семантичні області перебувають у станах зближення, накладання, перетину). Контури "дискурсивних просторів" визначаються польовими структурами, генерованими в ході електрохімічних реакцій у ВНД індивідів та підсилюваними за механізмом резонансу при взаємодії груп і колективів людей.

Базовим механізмом дискурсу-тексту є безперервний синтез ноематичних смислів, генерованих на основі запропонованих у тексті "семантичних орієнтирів" (динамічний семіозис) та модифікованих у змінних контекстах. Універсальну інтерпретативну базу становлять елементи міфологічного простору як базові аксіоматичні інтерпретативні оператори. Більш "точно" конфігурування програми тексту-дискурсу відбувається при зіставленні вхідних сигналів з елементами "вторинної міфології" (ідеології, релігійного вчення, соціальної доктрини, базових постулатів певної наукової парадигми, "понять" як регуляторів відносин у кримінальній групі тощо). Вторинна міфологія, у свою чергу, характеризується власною "терміносистемою", а точніше, узуальними номінаціями фокусних концептів, що окреслюють референтивні контури певного дискурсивного простору. Відносно усталені набори таких мовних одиниць структурують "семантичну матрицю" дискурсивного простору. Відповідні кластери мовних знаків вербалізують низку концептів, фокусних для певного світу / станів речей у ньому, викликаних перебігом типових сценаріїв, значення котрих породжують ситуативні ноематичні смисли у динамічних варіативних контекстах. Нарешті, формування ноематичних кластерів і профілювання ситуативно релевантних смислів відбувається за допомогою просодичних засобів і стилістичних прийомів, що певним чином відхиляються від набору узуальних правил аранжування елементів мовного коду.

Таким чином, "міфологізування" та "ірраціональна раціоналізація" розуміються як базові механізми моделювання альтернативних світів у

широкому розумінні та фейкових реальностей як маніпулятивних конструктів, що впливають на перебіг подій у "первинному" емпірично досяжному світі

Список використаних джерел

1. Заде Л. А. Понятие лингвистической переменной и ее применение к принятию приближенных значений. М.: Мир, 1976. 168 с.
2. Колесник О.С. Мова та міф у вимірі міждисциплінарних студій : Монографія. Чернігів: Десна-Поліграф, 2016. 240 с.
3. Колесник О.С. Introducing M-logic: basic remarks on key concepts Теоретична і дидактична філологія. Серія "Філологія". Серія "Педагогіка" : Зб. наук. праць. Вип. 25. Переяслав-Хмельницький : Вид. ПП Щербатих О.В., 2017. С. 159-169.

УДК 81-13(043.2)

Гладь С. В., к.філол.н. доцент

Курбатова Д. А., здобувач ОС «магістр»

Вінницький торгово-економічний інститут КНТЕУ

ОБРАЗ АВТОРА В ПЕРВИННИХ ТА ВТОРИННИХ ТЕКСТАХ ХУДОЖНЬОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Питання про роль автора у кодуванні повідомлення та концепція образу автора є одними з ключових у літературознавстві, лінгвістиці тексту, філології, перекладознавстві та інших лінгвістичних дисциплінах. Особливо багато уваги приділив розвідці поняття образу автора В.В. Виноградов ще у 30-х роках минулого сторіччя. Образ автора виявляється вершиною пересування від реального творця мовлення та суб'єкту розповіді. Отже, образ автора висвітлюється при виявленні і розмежуванні більш визначених і конкретних понять [2, с. 76].